

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 23/2004 vp

Hallituksen esitys laiksi Seitsemisen kansallispuiston laajentamisesta

Ympäristövaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä syyskuuta 2004 lähettäessään hallituksen esityksen laiksi Seitsemisen kansallispuiston laajentamisesta (HE 133/2004 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi ympäristövaliokuntaan samalla määrännyt, että maa- ja metsätalousvaliokunnan on annettava asiasta lausunto ympäristövaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- apulaisosastopäällikkö Christian Krogell ja ylitarkastaja Mikko Peltonen, maa- ja metsätalousministeriö
- ylitarkastaja Jukka-Pekka Flander, ympäristöministeriö
- apulaisjohtaja Marja-Liisa Hintsanen, Metsähallitus
- kunnanjohtaja Timo Saari, Kurun kunta
- apulaistoiminnanjohtaja Jari Pigg, Metsästäjäin Keskusjärjestö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksen tarkoitus on laajentaa vuonna 1982 perustettua ja vuonna 1989 laajennettua Seitsemisen kansallispuistoa liittämällä siihen noin 380 hehtaarin suuruiset valtion omistamat alueet. Valtaosa alueista on niin sanottua vanhaa valtionmaata. Vähäinen osa alueista on aikanaan hankittu valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin. Seitsemisen kansallispuisto ja siihen nyt lii-

tettäväksi ehdotetut alueet sisältyvät valtioneuvoston hyväksymään Natura 2000 -verkoston Suomen ehdotukseen. Seitsemisen kansallispuiston kokonaispinta-ala olisi laajennuksen jälkeen noin 4 540 hehtaaria.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että Kurun kunnassa on Seitsemisen kansallispuiston lisäksi varsin paljon muita jo suo-

jeltuja alueita. Ns. Natura-alueita on eri puolilla kuntaa seitsemän, ja niiden yhteispinta-ala on n. 5 000 hehtaaria. Nyt esillä oleva laajennusalue on hirvien talvehtimisaluetta. Selvityksen mu-

kaan kunnan asukkaat harrastavat runsaasti metsästystä ja kalastusta. Jos metsästystä ei enää laajennusalueella sallita, muodostuu siitä ns. reservaatialue, jossa alueen hirvikanta runsastuu. Seurauksena on niin hirvien aiheuttamien liikennevahinkojen kuin myös niiden metsä- sekä maataloudelle aiheuttamien vahinkojen kasvamisen. Hirvenmetsästyksen mahdollistamisen ohella on tarpeellista, että myös pienpetoeläinten metsästyksellä sallitaan.

Valiokunta viittaa asiassa lisäksi soveltuvien osin siihen, mitä se on lausunut lausunnossaan (MmVL 21/2004 vp) hallituksen esityksestä laiksi Liesjärven kansallispuiston laajentamisesta.

Edellä esitetyn perusteella valiokunta esittää, että ympäristövaliokunta ottaisi asiaa koskevan lausuman mietintöönsä ja edellyttäisi siinä metsästyksen sallimista hirvieläin- ja pienpetokantojen säätelemiseksi Seitsemisen kansallispuistossa.

Lausunto

Lausuntonaan maa- ja metsätalousvaliokunta esittää,

että ympäristövaliokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 30 päivänä marraskuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Sirkka-Liisa Anttila /kesk
vpj. Harry Wallin /sd
jäs. Pertti Hemmälä /kok
Matti Kauppila /vas
Esko Kiviranta /kesk
Katri Komi /kesk
Risto Kuisma /sd
Lauri Kähkönen /sd
Esa Lahtela /sd

Minna Lintonen /sd
Eero Lämsä /kesk
Reijo Paajanen /kok
Erkki Pulliainen /vihr
Kimmo Tiilikainen /kesk
Pekka Vilkuna /kesk
Lasse Virén /kok
vjäs. Unto Valpas /vas (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Emme voi yhtyä valiokunnan enemmistön näkemykseen kansallispuistojen metsästyksen osalta. Perustelemme kantaamme seuraavasti:

1. Liesjärven, Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen laajennukset on tarkoitus toteuttaa osana Euroopan kansallispuistojen ja muiden suojelualueiden toimintaohjelmaa "Parks for Life (Elävät Puistot) 1994—2002". Hankkeen käynnistymisvuonna Suomen suojelualueiden tilasta tehtiin kansainvälinen arviointi. Sen mukaan Suomen eteläiset kansallispuistot ovat pienestä koostaan huolimatta juuri suojelusäästönsä puolesta — päinvastoin kuin Pohjois-Suomen puistot — "oikeita kansallispuistoja". Suojelusäästöksiä ei tämän vuoksi tule lieventää metsästyksen osalta.

2. Kansallispuistojen laajennukset ovat erittäin pieniä verrattuna vaikkapa Pohjois-Suomessa vireillä oleviin Pallas-Ylläksen ja Pyhä-Luoston kansallispuistohankkeisiin. Kansallispuistojen laajennuksia on valmisteltu pitkäjänteisesti vuosikausia. Liesjärven ja Helvetinjärven laajennusalueet on käsitelty ja hyväksytty asianmukaisesti jo vuosia sitten seutukaavojen valmistelun yhteydessä. Metsästyskieltoon laajennusalueilla on siten ollut riittävästi aikaa varautua.

3. Nykyinen luonnonsuojelulainsäädäntö antaa laajat mahdollisuudet hirvenajoon kansallis-

puistossa metsästyksen yhteydessä ja jopa hirtien metsästämiseen, jos kanta kasvaa liian suureksi tai käy vahingolliseksi. Lisäksi luontoon kuuluvan sukkession myötä kansallispuistojenkin metsät vanhenevat ja sopivat yhä huonommin hirtien/hirvieläinten elinympäristöksi. Hirtti- (ja hirvieläin)kannat pienenevät siten kansallispuistoissa vähitellen myös luonnostaan.

4. Suomesta puuttuvat kokonaan vuoristot, jotka esimerkiksi Keski- ja Etelä-Euroopassa ovat vaikeakulkuisuutensa vuoksi muodostuneet monen eläinlajin viimeisiksi turvapaikoiksi. Eläimistön säilyminen siellä voidaan näin jopa turvata ilman suojelualueitakin. Suomessa on maailman tihein metsäautotieverkosto, joten meillä ei ole käytännössä alueita, jotka vaikeakulkuisuutensa vuoksi "jäisivät automaattisesti" metsästyksen ulkopuolelle. Tämän vuoksi suojelualueiden ja niihin liittyvien säästöjen merkitys eläimistön suojelussa korostuu Suomessa. Ne toimivat myös eläimistön luonnollisten kannanvaihteluiden laboratorioina. Todettakoon, että riistanhoidon klassikossa (Aldo Leopold: Game Management, 1933) suorastaan vaaditaan riistanhoidollisesti perustettavaksi sellaisia alueita, joissa metsästyksestä pidättäydytään.

Helsingissä 30 päivänä marraskuuta 2004

Erkki Pulliainen /vihr
Matti Kauppila /vas
Risto Kuisma /sd